

Als wetenschap, praktijk, opleidingen en beleid goed samenwerken en inbreng krijgen van ouders en jongeren, zal dat leiden tot kennis die aansluit bij de praktijk. Deze kennis helpt gemeenten hun jeugdbeleid vorm te geven. Binnen academische werkplaatsen krijgt die samenwerking gestalte. ZonMw financiert met het programma Academische Werkplaatsen Transformatie Jeugd twaalf regionale werkplaatsen en zet zich er voor in dat de kennis voor alle gemeenten beschikbaar komt. Zo bouwen we samen aan effectieve jeugdhulp.

Kijk voor meer informatie op www.zonmw.nl/awtjeugd en www.zonmw.nl/transformatiejeugd

ZonMw stimuleert
gezondheidsonderzoek en
zorginnovatie

Laan van Nieuw Oost-Indië 334
2593 CE Den Haag
Postbus 93245
2509 AE Den Haag
Telefoon 070 349 51 11
info@zonmw.nl
www.zonmw.nl

ZonMw-programma Academische Werkplaatsen Transformatie Jeugd

Academische Werkplaatsen Transformatie Jeugd Samen bouwen aan effectieve jeugdhulp

In het ZonMw-programma Academische Werkplaatsen Transformatie Jeugd zetten twaalf regionale academische werkplaatsen zich in voor betere jeugdhulp. Gemeenten, praktijkinstellingen, universiteiten en hogescholen gaan samen met ouders en jongeren aan de slag met vraagstukken rondom de transformatie. Zij brengen kennis samen die gemeenten en praktijkinstellingen ondersteunt bij hun nieuwe rol in het jeugdstelsel. ZonMw financiert deze regionale werkplaatsen én zet zich er voor in dat de kennis voor alle gemeenten beschikbaar komt.

De uitdaging

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor alle jeugdhulp. Zij staan voor de opgave om de zorg dichterbij kinderen en hun opvoeders te organiseren, sterker in te zetten op preventie en de eigen kracht van gezinnen en hun netwerk te versterken. Bij al deze veranderingen moeten ouders en kinderen meer als partner in de jeugdhulp worden gezien; professionals, instellingen en gemeenten werken niet vóór, maar samen met ouders en jongeren aan een oplossing. Om de transformatie jeugd te doen slagen, is kennis nodig. Zowel om gemeenten en praktijk bij de omslag te ondersteunen en om de in gang gezette acties te evalueren.

‘Hoe vergroot je de eigen kracht van gezinnen in armoede?’

Doel en werkwijze

De academische werkplaatsen brengen kennis samen die gemeenten en praktijkorganisaties ondersteunt bij de transformatie in de jeugd-

sector. De werkplaatsen zijn samenwerkingsverbanden tussen praktijkinstellingen uit de jeugdsector, gemeenten, een universiteit en hogeschool en (vertegenwoordigers van) ouders en jongeren. Deze partijen organiseren zich regionaal in een kennisinfrastructuur die een constante interactie tussen de betrokken partijen stimuleert. De vragen waarover een werkplaats zich buigt, komen van jongeren en hun ouders, beleidsmakers en professionals. Onderzoekers vertalen deze vragen naar een uitvoerbaar project of onderzoek. Samen ontwikkelen zij kennis die direct bruikbaar is voor professionals, praktijkinstellingen en gemeenten, en die aansluit op de vraag en behoefte van ouders en jongeren. Via de opleidingen worden resultaten onder toekomstige professionals verspreid.

‘Wat is de rol van buurtteams bij het vernieuwen van de jeugdhulp?’

Participatie van jongeren en ouders

Ouders en jongeren nemen actief deel aan de academische werkplaatsen transformatie jeugd. Dit geldt tijdens het hele traject: in de fase dat een werkplaats wordt opgericht, tijdens het opstellen en uitvoeren van projecten en bij het verspreiden van de resultaten. Ook hebben ouders en jongeren een formele stem in een werkplaats, bijvoorbeeld door deelname aan de stuurgroep en projectgroep. Deze inbreng van jongeren en ouders bevordert dat de werkplaatsen vraaggericht werken – de behoeften en ervaringen van jongeren en ouders worden daadwerkelijk gebruikt om de jeugdhulp te verbeteren.

Wat levert het op?

De werkplaatsen leveren kennis op die gemeenten en praktijkorganisaties ondersteunen bij de transformatie. Deze kennis wordt ook geïntegreerd in diverse opleidingen in het jeugdveld. En samengebracht in bijvoorbeeld (beleids)adviezen, interventies, methodieken, handleidingen en lesmaterialen die de beoogde omslag in de jeugdhulp kunnen helpen realiseren. Alle betrokken partijen kunnen deze kennis gebruiken om de transformatie te doen slagen. Vaak zullen de inzichten die in één regio ontwikkeld worden, ook voor andere regio's bruikbaar zijn.

‘Hoe versterk je de samenwerking tussen gezin, school en jeugdhulp?’

Wat doet ZonMw?

Naast het bewaken van de voortgang en kwaliteit van de werkplaatsen, spant ZonMw zich ervoor in om de academische werkplaatsen transformatie jeugd inhoudelijk met elkaar te verbinden en de toepassing van resultaten te stimuleren. ZonMw wil met dit programma alle gemeenten met kennis ondersteunen die voor de transformatie van het jeugdstelsel belangrijk is. Samen met gemeenten en de werkplaatsen zoekt ZonMw naar de beste manier om deze kennis te verspreiden en de toepassing ervan te bevorderen. Daarbij zullen ook de opbrengsten uit andere jeugdprogramma's gebruikt worden.

Borging

ZonMw financiert deze werkplaatsen gedurende de looptijd van het programma (2015–2020). De betrokken partijen financieren mee. In deze periode spannen de betrokken partijen zich er niet alleen voor in om de inhoudelijke doelen te realiseren, maar ook om hun werkplaats op langere termijn te behouden. Op deze manier komt een duurzame samenwerking tot stand en kunnen de werkplaatsen een rol van betekenis blijven spelen in de verbetering van de kwaliteit van de jeugdhulp.

Welke Academische Werkplaatsen Transformatie Jeugd zijn er?

- Academische Werkplaats Transformatie Jeugd C4Youth 2.0 ‘Naar voren bewegen’. *Provincie Groningen*
- Kenniswerkplaats Transformatie Jeugd Amsterdam (KeTJA). *Amsterdam*
- AWJTwente, Versterking van zorg voor kinderen in armoede. *Twente*
- Academische Werkplaats Risicojeugd; deze werkplaats werkt bovenregionaal samen. *Amsterdam, Utrecht, Holland-Rijnland, Almere*
- Academische Werkplaats Transformatie Jeugd Utrecht. *Utrecht Stad*
- Academische Werkplaats Transformatie Jeugd Friesland (AWTJF): in dialoog naar een sterker opvoedklimaat, effectieve preventie en doelmatige zorg voor jeugd. *Friesland*
- Samen op School *Flevoland en IJssel*
- Academische Werkplaats Gezin aan Zet. *Holland Rijnland en Den Haag*
- Verbetering van de toegang tot de jeugdzorg: een studie naar het expliciteren van keuzes en monitoring van sturingsprocessen. *Noord-Brabant*
- Samen voor het veilig opgroeien van kinderen! Een leeromgeving voor alle professionals in de Jeugdhulp met jongeren en ouders als partners om goed te kunnen schakelen tussen (opvoed)ondersteuning en risicogestuurde zorg. *Zuid Kennemerland, IJmond en de Haarlemmermeer*
- DWARSe Transformatie Jeugd. *Stadsregio Rijnmond*
- Transformatie en outcome: de verhalen achter de cijfers. *Nijmegen*

Meer informatie

Meer informatie over de doelen en de inhoudelijke projecten van de twaalf academische werkplaatsen leest u in de folder Academische werkplaatsen transformatie jeugd en op www.zonmw.nl/awtjeugd.